

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Tematický den v MŠ

Jméno a příjmení	Eva MERTO VÁ
Adresa zaměstnavatele (MŠ)	Mozartova 6, OLOMOUC
Kraj	Olomoucký
Zřizovatel	Město Olomouc
Webové stránky MŠ	www.mozartova6ol.cz
E-mail	mertova-eva@centrum.cz
Telefon	777 027 963

<u>Stručná charakteristika MŠ</u>	
Lokalita, okolí MŠ	Městská, starší zástavba, v blízkosti parku
Profilace, specifika MŠ	Státní MŠ, výuka AJ, plavání, flétna, taneční, keramický kroužek
Zařazování polytechnické výchovy	Časté práce s hlinou, papírem a různými materiály
Počet pedagogů	8
Počet oddělení	4
Počet dětí v oddělení	24
Zajímavosti	Krásná zahrada se staletým kaštanem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

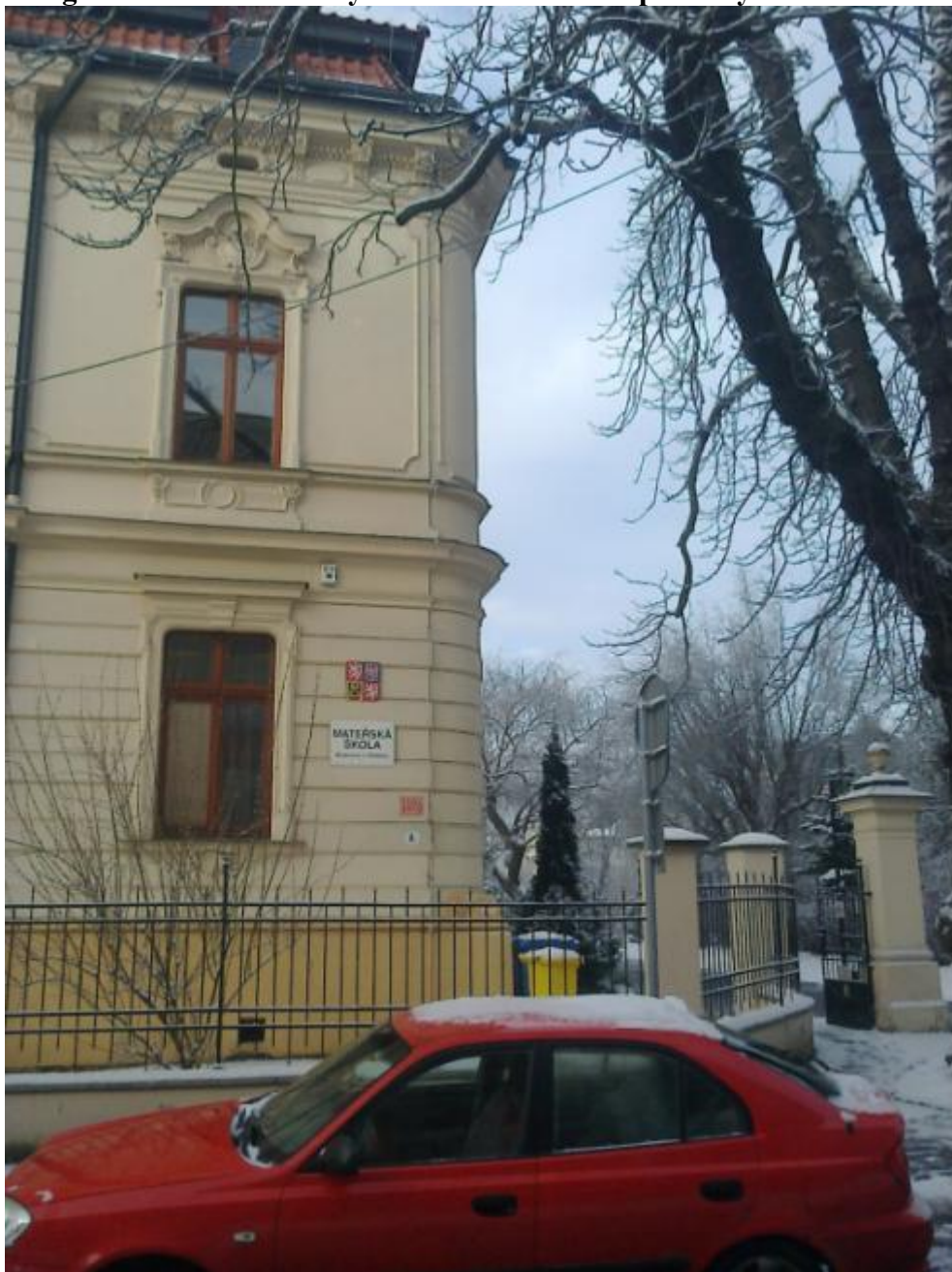

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Fotografie mateřské školky – vnitřní i venkovní prostory

Dřesk a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Dřesk a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Dřesek a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Název tematického dne	<i>Hrátky s hlínou</i>
Motivace	Hlína venku – záhony, krtince, mraveniště, bahno, myší díry, zvířecí doupata. Keramická hlína – různé typy – hledáme a pojmenováváme předměty z hlíny kolem nás.
Spojení úvod - závěr	Básnička o hlíně – <i>Hlína sypká, mazlavá, před námi se schovává, pod asfaltem, pod betonem, ale my ji najdem honem, rostou na ní kytky, stromy a maličká zvířátka staví si v ní svoje domy, pohodlná doupátka. A taky je na hrníčky, zeptejte se keramičky. Hlína, hlína není líná, je s ní vždycky velká psína (vlastně tedy legrace). A teď s chutí do práce.</i> Povídáme si o vánocích, proč si navzájem děláme radost, pohádka o hvězdě betlémské. Vyrobitme dárek rodičům z hlíny, svícen – hvězdu betlémskou. Stejný svícen si rozsvěcujeme u stolečků dětí – vánoční atmosféra.
Informace Historie	Hlína na zemském povrchu – její využití lidmi – pěstování ovoce a zeleniny. Těžba hlíny a její využití dříve a dnes (stavba obydlí, např. dřívější lidé si hráli s hlínou, uplácali mističku, vyschla jim, rozdrobila se, uplácali novou omylem se jim skutálela do ohně a vypálila se, zjistili, že má úplně jiné vlastnosti a tak začali vypalovat nádoby v díře v zemi a z toho se časem vyvinulo hrnčířství. Stavba obydlí – vepřovice (vysychaly na slunci), později pálené cihly, tašky na střechy apod. Vysvětlení pojmu keramik, hrnčíř. Využití hlíny v umění.
Zajímavosti Srovnání Povídání	Děti pojmenovávají předměty kolem sebe, prohlíží si je, popisují, zkouší vlastnosti ťukáním o ně, ukázka rozbitého talíře, hrnku (poukázat na křehkost hlíny). Srovnání čistě hliněného a glazovaného výrobku. Co to je glazura a její význam, chrání výrobek, zdobí ho.
Výtvarné aktivity	Výroba hliněné hvězdy betlémské. Děti si strunou ukrojí požadovaný kus hlíny, zpracují ji hnětením, mačkáním, až je hlína dostatečně měkká vyválí ji na plát vysoký asi 1,5cm. Když máme plát vyválený, tak ho překryjeme vybranou tkaninou (záclonou, pytlovinou...) a ještě jednou přes tkaninu převálíme, vytvoří se plastický vzor. Vykrájovátkem ve tvaru komety vykrojí hvězdu a vykrajovátkem ve tvaru hvězdičky ve stejné velikosti jako je hvězda u komety si vykrojí ještě jednu hvězdičku, kterou následně přilepí na hvězdu komety a prsty zvednou okraje druhé hvězdičky tak, aby přidržely čajovou svíčku – svícen. Hvězdička se lepí šlikrem (keramickým lepidlem – hustá směs z dané hlíny a vody). Lepení – na kometě v místě, kde budeme druhou hvězdičku lepit, nožem našrafujeme rýhy. Stejně našrafujeme spodní část hvězdičky, kterou na kometu budeme lepit. Rýhy na obou hvězdičkách natřeme šlikrem a přitiskneme k sobě. Hotový výrobek necháme určitou dobu vyschnout a následně ho vypálíme v keramické peci. Vypálený výrobek natřeme po celé ploše buřelem. Potom hodně namočenou houbičkou nad nádobou s vodou výrobek tzv. vyřeme, takže burel zůstane jenom v rýhách a výrobek je takto pěkně ozdobený. Znovu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

	vypálíme. Teď už jenom zavážeme mašličku do dírky, kterou jsme brčkem vypíchli na ještě nevypáleném výrobku.
Hudební aktivity	Zpíváme vánoční koledy. Dramatizace koledy „My tři králové“. Jako dary využití keramických výrobků.
Dramatické aktivity	Besídka pro rodiče „Živý betlém“. Pohádka „Bouda budka“ manipulace s keramickou pohádkou výtvarnice Ivy Svobodové.
Sportovní aktivity	Hlína vytváří nerovnosti v terénu – běh do kopce s kopce, sáňkování, závodivé hry.
Návazné aktivity	Hry na pískovišti s keramickými hračkami – koule, korýtko – děti si samy vymýšlí hry. Keramické tvoření dětí a rodičů. Účast s výrobky dětí na vánoční výstavě. Návštěva keramické dílny v Topolanech.

Informace a zajímavosti o materiálu

Keramická hlína se získává v přírodních nalezištích, skládá se z hlín, jílu, kaolínu a dalších přísad. Jednotlivé suroviny se pečlivě navažují a mísí, v bubnových mlýnech se melou na jemný prášek a mísí s vodou (plaví). V kaolisu se hmota zbaví přebytečné vody a vylišují se z ní tzv. koláče keramické hmoty. Hmota se pak porcuje, váží a balí do jednotlivých balíčků. *Příprava keramické hmoty k vytváření* – hlínu musíme dobře zpracovat, aby v ní nezůstaly vzduchové bublinky – mohly by poškodit celý výrobek. Hlínu zpracováváme ručně nebo strojově.

Motivační aktivity

Kouzelná krabice – děti vytahují jednotlivé předměty z hlíny a popisují je.
Děti dostanou kousek hlíny – vyrobí si cokoliv – uspořádáme výstavu.
Výroba keramických ozdob na vánoční stromeček – ozdobení stromečku.
Hrajeme s hlínou – pečeme vánoční cukroví.
Příprava vánoční pohádky pro rodiče „Živý betlém“.
Výroba dárků – keramický svícen, betlémská hvězda.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Motivační kniha, divadelní představení, film:

Pohádka „Budka“ – interaktivní keramická pohádka jesenické výtvarnice Ivy Svobodové.

Náměty a podklady pro tvorbu dalších aktivit:

Nástroje zpracovávající daný materiál – keramickou hlínu – špachtle, kovové očko, děrovač, čepílek, struna, bodáček, kukačka, malířský kroužek, glazovací kleště, houbička, sádrová podložka, sádrová forma, cedník, ruční váleček, dřevěná palice, hrnčířský kruh, vypalovací pec, válcovací stůl.

Věci vyrobené z daného materiálu – z keramické hlíny – určené k běžnému užívání.

Ve stavebnictví – cihly, roury, tašky na střechy....

Sanitární keramika – vana, umyvadla, zdravotnická keramika.

Užitné předměty – květináče, nádobí, vázy.

Umělecké předměty – vázy, plastiky, sochy...

Hudební nástroje – okarina, keramické píšťalky.

Pokusy – rychlení fazolí v průhledné nádobě,

- žízalárium – hliniště pro žízaly,
- sázení ředkviček na záhonech,
- stavba hliněné vesničky pro brouky,
- hry s bahnem,
- hry s keramickou hlínou – vláčná když je vlhká, křehká když uschne, nevratné změny po vypálení hliněného výrobku,

Výroba z daného materiálu – hrnčíř, keramik, cihelna, výroba střešních pálených tašek.

Výroba keramických předmětů

1. z hlíny se ručně nebo strojově udělá výrobek.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

2. výrobek se vysuší.
3. výrobek se dá na první výpal – přežah (proběhnou nezvratné změny – hmotu už není možné recyklovat, obnovit – rozmočit ve vodě).
4. výrobek se naglazuje a dá se na ostrý výpal.

Zvířata, spojená s daným materiálem
Krtek, myši, hmyz.

Otázky dětí

Proč se nedá vypálená hlína znovu rozmodelovat?
Proč se snadno rozbije výrobek, který není vypálený?
Proč se cihlový dům nezboří když na něho naprší?

Pohádky a příběhy

Lidová pohádka: „O třech prasátkách“.
František Hrubín: „Pohádka o řepě“.

Hádanky a rčení

Hádanka Jiří Žáček:
Řekneme vám velmi krátce,
co nám roste na zahrádce.
Válí se to líně v hlíně, co to bude asi? Dýně!

Lidové rčení:

Když Kateřina poledě už chodívá, Eva potom blátem oplývá.
Chodí-li Kateřina po ledě, chodí svatý Štěpán po blátě.

Námět na výlet

Výlet do cihelny v Násobůrkách.
Návštěva u keramičky.

Použitá literatura

Joaquim Chavarria: Velká kniha keramiky. (české vydání, nakladatelství
KNIHCENTRUM s.r.o., Praha, 1997). ISBN 80-86054-24-1
Dolors Rosová: Keramika. (vydala Euromedia Group, k.s. – Ikar, Praha, 2011).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Fotopříloha s popisem aktivit

Obrázek 1-Porcování hlíny strunou

Dřesk a Tilpína - přímá podpora pedagogů mateřských škol v jejich profesních a lektorských dovednostech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 2-Zpracování hlíny

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 3-Zpracování hlíny mačkáním

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 4-Rozválení hlíny válečkem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 5-Poslední převálení přes dekorační tkaninu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 6-Vykrajování komety formičkou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 7-Vykrajování přídavné hvězdičky

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 8-Šrafování komety příborovým nožem před nalepením přidavné hvězdičky šlikrem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 9-Lepení přídatné hvězdičky a zvedání okrajů pro čajovou svíčku

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 10-Hotový výrobek dáme před vypálením vyschnout

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 11-Natírání vypálené komety burelem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Obrázek 12-Burel vymýváme hodně namočenou houbičkou nad plastovou nádobou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0015

Tematický den zpracovala:

Mertová Eva
podpis autora

Hájková Jiřina
*podpis nadřízeného pracovníka,
razítko mateřské školy*

V Olomouci

dne 17.2.2015